XXXVI. évfolyam. Ára 10 fillér. Cegléd, 1940. julius 14. 28. szám.

Kemenesalja

Megjelenik minden vasárnap reggel
Előfizetési díj egész évre 5 P, fél évre 2.50 P, negyed évre 1.30 P.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó: DINKGREVE NÁNDOR
Póstatakarékpénztári csekkszámla 44868.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cegléd, Kossuth Lajos-utca 14. szám
Hirdetés díja előre fizetendő.

NEMZETI REMÉNYEINK VALÓRA VÁLÁSA

Az elmult húsz esztendő alatt nemzetünk súlyos erőfeszítésekkel küzdött, hogy valamiképen fenntartsa nemzeti létünket. A magyar kormányok óriási feladatot vállaltak magukra és a legnagyobb erőfeszítéssel helyre állították a nemzet tekintélyét és súlyos pénzügyi helyzetét.

Néhai boldog emlékezetű Gömbös Gyula miniszterelnök volt az első, aki nagy államférfiúi képességeinél fogva megtalálta azt a helyes utat, amelyen a magyar nemzet elindulhat a szebb és boldogabb magyar jövő felé. Az ő elvitathatatlan érdeme volt Mussolinivel és a hatalmas Olaszországgal való baráti kapcsolatok létrehozása, valamint Hitler vezér és kancellár és a hatalmas Német Birodalom barátságának megnyerése.

A Berlin—Róma tengely létrehozása szinlén az ő államférfiúi elgondolása volt. A sors kérlelhetetlen kege elvitte tőlünk Gömbös Gyulát egy nemesebb hazába, de az ő hűséges munkatársai tovább fejlesztették ezt az igazi világmentő nagy tengelypolitikát Mussolinivel és Hitlerrel.

Hitler vezér és kancellár dicsőséges haditettei már nagyrészben leszámolt a szövetséges hatalmakkal politikai kapcsolatban álló kis államokkal. Sőt térdre kényszerítette egyik nagy [illegible] áll. Olaszország és Né[illegible] elszánta a harcot az angol világbirodalom letörésére. Minden pillanatban megindulhat a nagy offenziva Anglia ellen, de a nagy elfoglaltságuk közepette a két államférfiú Mussolini és Hitler már elkészítette az új Európa békés elosztását. Szovjetoroszország már visszavette Romániától Beszarábiát és növelte területét Bukovina felső részével.

Eme jelentős világpolitikai események mellett a magyar kormány is készenlétbe helyezte haderejét, hogy ezzel is felhívja a világ figyelmét a szégyenteljes trianoni békeparancs végleges felszámolásának idejére. A nemzetépítő munka mellett dicső hadseregünk a tengelyhatalmakkal való egyetértésben felkészült arra, hogy birtokába vegye ismét országunk elszakított legdrágább kincsét — Erdélyt.

Erdély történelmi multja, kulturája és kimeríthetetlen gazdagsága volt mindig létfenntartó alapja a szentistváni magyar birodalomnak.

Akkor, amikor az egész világ diplomáciai és politikai körei lázas izgalommal várják a fejlődő világpolitikai eseményeket, akkor érte Magyarországot az a nagy megtiszteltetés, hogy a hatalmas Német Birodalom feje hivatalos látogatásra hívta meg Münchenbe gróf Teleki Pál miniszterelnököt és gróf Csáky István külügyminisztert, akiket a német nép nagy szeretettel és lelkesedéssel fogadott. — A münchenei tanácskozások döntötték el bizonyára az Anglia ellen indítandó hatalmas hadjáratot, Délkeleteurópa elrendezését — köztük a minket érdeklő Erdély kérdését is.

Hogy a fontos és beható ta[illegible]zás döntésére m[illegible]edi-e, [illegible] eldönt[illegible]dmé[illegible]vetkeztethetjük, hogy a magyar kormány és a magyar hadvezetőség készenlétben várja a döntés végrehajtását. Minden reménykedésünk a két nagy államférfiúban, Hitlerben és Mussoliniban van, akik tudják és ismerik nemzeti bajainkat és kipróbált tengelybarátságunkra való hivatkozással jogos igényeink kielégítéséhez hozzá segítenek. Türelemmel várunk és reméljük: a magyar igazság megszületését!

nagy ünnepélyességgel Budapesten.

Húsz évi szenvedés után — békés eszközök hangoztatása mellett — epedve várta a nemzet azt az időt, amikor Erdély vissza kerül. Bizonyára az a megértő fogadtatás, amelyben Németországban részesültek a magyar államférfiak, teljes eredményt fog hozni számunkra s már csak napok, talán órák kérdése, hogy a döntés eredménye nyilvánosságra kerül.

A falu népe teljes erejével megkezdte nagy munkáját, a magyar róna learatását. Egyesült erővel és összetartással folyik a gigászi munka, addig odafenn a

A járási ipartestület közgyűlése

A cegléd-ömölki járási ipartestület múlt vasárnap délelőtt tartotta évi rendes közgyűlését az ipartestületi székház nagytermében. Az első gyűlés, amelyet június 30 ára hívott össze Kirchner Elek igazgató-mérnök, ipartestületi elnök, határozatképtelen volt s így a július 7-i közgyűlés a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozott a tárgysorozatra tűzött kérdésekben.

Napirend előtt Kirchner Elek elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg a Kormányzó Úr Őfőméltóságát és családját ért mélységes gyászról, amelyben az egész járás iparossága együtt érzett a Főméltóságú családdal.

Az elnöki megnyitóban Kirchner Elek elnök bejelentette, hogy a közgyűlés összehívása azért [illegible] s biztosíthassa.

Ezután Kirchner Elek elnök ismertette a jelen történelmi idők követelményeit, amelyek egyrészről a teljes erőbedobással végzendő becsületes munkából s a bizó reménységgel, magyar öntudattal és hazaszeretettel teljesítendő katonai szolgálatból állanak, hogy szebb és jobb jövőt tudjunk biztosítani fiainknak Szent István birodalmának régi dicső fényében való visszaállítása által.

Garray Rezső ipartestületi jegyző ismertette az ipartestületi előljáróságnak évi jelentését, amely részletesen tárgyalta az ipartestület 1939. évi munkásságát.

A múlt évi zárszámadás [illegible] ása után [illegible] került s így nem akarta, hogy a járási ipartestület költségvetésébe olyan tételek legyenek beállítva, amelyek Jánosháza és vidékének különválása esetén nem folyhatnak be. Majd rámutatott az elnök azokra a nehézségekre, amelyeket az anyagbeszerzés és anyagelosztás terén le kellett küzdenie, hogy a járás iparosainak termelő munkáját a kötött anyaggazdálkodás mellett [illegible] javadalmazását s egyhangulag jóváhagyta az ipartestület folyó évi költségvetését.

Az ipartestületi szolgálati és fegyelmiszabályzat megalkotására a közgyűlés az előljáróságot utasította, majd pedig egyhangulag jóváhagyta az ipartestület által az Országos Társadalombiztosító Intézetnek adott készfizetői kezességi nyilatkozatot.

Az egész és osztatlan Erdélyhez csak nekünk van jogunk és senki másnak!

VI.

A románok egyszóra, egyetlen puskalövés nélkül kiürítették Beszarábiát, ott ma már az orosz az úr. Ha ez megtörténhetett, mennyire jogosabb nekünk Erdély birása. Kétmillió ötszázezer magyar lakik Erdélyben, ezeréves története köt össze bennünket, ők a mi véreinkből valók, soha semmiféle erőszak, megalázás, jogfosztás, szenvedés nem alkalmas arra, hogy az erdélyi magyarságból kiverjék az együvé tartozás szent érzését. Nekünk magyaroknak sokkalta több jogunk van Erdélyhez, mint az oroszoknak Beszarábiához, vagy Bukovinához. Minket ezer esztendő megszakadás nélküli láncolata köt Erdélyhez, viszont Beszarábia birtoklása az oroszok által csak időleges volt. Beszarábia hol orosz, hol török, hol meg román birtok volt. Igy volt Bukovina is, mégis annyi különbséggel, hogy az a világháború előtt sohasem volt román birtok. Mi magyarok a jóban, roszban megért, eltöltött ezer esztendő megszámlálhatatlan sok dicső és nehéz napjain keresztül megtartottuk Erdély hegyeit, völgyeit, minden kultur alkotás ami ma Erdélyben van és ami maradandó, ami Európa délkeletén a keresztény kultura és civilizáció örökkévalóságat hirdeti, az kivétel nélkül a mi magyar munkánk volt, magyar maradt az üldözöttség dacára és magyar lesz örök időkig, mert más nem is lehet. Akkora igazságtalanság nem volt soha a földön, mint Erdély odaitélése egy félvad barbár népnek, amely nép alkotásban, műveltségben Europa legutolsó népe és amely nép felemelkedni az általuk elnyomott magyar milliók lelki finomságáig nem tud soha. Mert amely népet csupán a bosszúvágy vezet, az soha sem tud felemelkedni, nem képes soha alkotni, az csak rombolni tud, lerombolja azt, amit mások épitettek.

Nekünk magyaroknak nem hogy csak Erdélyhez van kizárólagos, ezer felépített jogunk, hanem arról is beszélni kell, hogy Románia magvához, Moldvához is van némi közünk. És mi magyarok, ha véletlen megszalinánk Moldvát, joggal hivatkozhatnánk arra, hogy az a multban többizben tartozott Magyarországhoz, tehát kimutathatjuk, hogy ősi jogon van közünk hozzá, nem úgy, mint a románoknak Erdélyhez.

Ott kezdjük, hogy amikor a magyarok még vándoruton jártak és [illegible] Moldva és Beszarábia volt egyik pi[illegible]tyük, ahol több évtizeden [illegible] a részében élő magyarság leg[illegible] tömbje a moldvai csángó település.

Multjukról nincs irott emlék, de hogy magyarok voltak és azok lesznek az bizonyos. Már II Endre árpádházi magyar király idejében ott éltek ahol ma, ahol őseink a Kárpátok medencéjébe való beköltözésük előtt szállást vertek. Történelmünk mondja, hogy II. Endre királyunk az ottani magyarság megerősítésére magyar hazából magyarokat telepitett hozzájuk azzal a szándékkal, hogy magyar maradjon az egykori haza. Később vándorutjukon járó kunok keveredtek hozzájuk. Hogy ennek a ma román területnek a magyarok és kunok voltak az őslakói két híres román tudós Arnau és Jorga is elismerik, mert el kell ismerniök. A moldvai községnevek között ma is igen sok a magyar hangzású, magyar eredetű, bár a román hatóságok évszázadok óta igyek[illegible] eltüntetni a magyar helyneveket, igyekeztek meghamisitani az ott lakó magyarok neveit is. Bármennyire is igyekeztek kiirtani a magyar vonatkozásokat, régi oklevelekből nem tudták kitörölni, eltüntetni s ez okozza nekik a legtöbb gondot, mikor ezt a területet is úgy igyekeztek feltüntetni, hogy itt ők voltak az őslakók, hogy a dákoromán multnak itt is vannak gyökerei.

Moldva történetét ha olvassuk, tudjuk meg, hogy Moldva önállósága csak a XIV. században alakult ki, az ország ezidőben is a magyar Anjouk fennhatósága alatt áll, hivatalos nyelve a magyar mellett a kisorosz, tehát rutén volt. Moldva körül megindult a birási harc, később lengyel, azután török fennhatóság alá kerül. 1700 körül Oroszország birja azon a cimen, hogy ott a kisoroszok vannak többségben. 1468 ban Mátyás király fennhatóságat ismerte el a moldvai vajda, 1475-ben magyarok, székelyek [illegible] rök seregeken. Moldváért tehát magyar vér is folyt bőven, viszont Erdélyért egyetlen csöppnyi román vér nem folyt ki, ha csak akkor nem, mikor a világháború alatt betolakodtak és véres fejjel menekültek ki.

A XVI. századig a magyarokat magyar papok gondozták, ők tartották meg magyarnak a magyart. Ekkor a románok a magyar papokat, mint izgatókat kiüldözték és akkor kezdődött meg a magyarság pusztítása, oláhosítása tüzzel vassal. Hátramaradt okmányok bizonyítják, hogy az üldözés megkezdésétől kétszaz év mulva is magyar volt Moldva lakosságának fele. 1831-ből származó okiratokban még mindig magyarul irták a helynevek többségét. Itt él még a mai napig is több mint 100—150 ezer magyar, magyar papjuk, magyar iskolájuk nincsen Istennek különös csodája, hogy az üldözések dacára még mindig van ott magyar, mégpedig szép számmal.

Erdély elszakítása után az erdélyi magyarnak nem volt más utja, Bukarest, vagy más regátbeli város. Főként Bukarest, ahol a legujabb megallapítások szerint 80—100 ezer a számuk, természetesen mind alárendelt munkat végzők. Belőlük kerül ki az oláh kocsis, az oláh szolgaló, szóval a legutolsó osztaly. Persze arról szó sem lehet, hogy magyarul mégcsak beszélhessenek nyilvanos helyen, így azután minden nap kevesebb lesz a szamuk, fogy a magyar, mert nem is lehet mast gondolni. Iskola, templomról még csak nem is álmodhatnak.

Elérkezett az idő, amikor meg kell menteni a magyarsagot, százezreket kell kimenteni a züllésből, az elnyomatásból!

Erdély 103.093 km² területét a rajta lakó 5 257 467 lakossal vesztettük el, veszteségeink között a legfájóbb seb a magyarsag testén. Husz [illegible]ől kellett néznünk, hogyan garázdálkodnak ott a magyarral, hogyan teszik tönkre azokat az értékeinket, melyeket ezer esztendő nehéz, vérrel áztatott szenvedések arán ott létesítettünk. Néznünk kellett, hogyan forgatják ki vagyonából, nyelvéből, jogaiból a magyart, hogyan irtották ki ott a magyar iskolákat, kulturintézményeinket, bogy vették el és osztogatták ki ott a magyar birtokokat az oláh telepeseknek, hogyan kinozták meg ottmaradt iparosainkat, kereskedőinket még azért is, ha cégtablájukat magyar nyelven irták ki. Erdély ércben, ásványokban, gyógyfürdőkben, gabonában, fában, élelmiszerben és kulturált lakosságban olyan gazdag, hogy Európában nincsen párja. És ezt a kulturált országot, népet hozzacsatolták, hozzaláncolták Európa legműveletlenebb népéhez. Ez magába véve is bűnhalmazat volt a románok barátaitól. Erdély mezőgazdaságában magyar statisztika szerint 31 millió q szemes gabona, kukorica és burgonya termett évenként. A must termés 600 ezer hektóliter volt. Erdély 2.100.000 darab szarvasmarhával, 680 ezer sertéssel, 510 ezer lóval, 3 millió 500 ezer birkával került az olahok kezére. A békeszerződési okmányok szerint 1 530.000 kath. tölgy 3,438.000 bükk, 1,625 000 kath. fenyőerdő terület sértetlenül ment oláh kézbe. Bánya vidékei nagy értéket képviselnek, minden megtalálható ott, ami egy országnak szükséges, sőt pontosabb feltárás esetében kivitele is volna. Erdélyt nem hiába mondják kincsesországnak, ott valóban minden kincs, kezdve a kőtől, végezve az aranynál, bőven van jelen. Nagymagyarországban kb. 210 millió korona volt a bányatermés, ebből 85 millió Erdélyre esett. Erdély sótermése kb. 2 millió q, arany és ezüst, réz és ólomércből 35 millió p, horganyércből, egyébb hasonló ércekből 2·5 millió q, vasércből 3 millió, feketeszénből 3 millió, barnaszénből 20 millió métermázsát bányásztak ki évenként. Ezt a rengeteg ásványi kincset és az itt fel sem sorolható más mindent orozták el tőlünk a romanok.

De a kincses Erdély nem csak aranyával, ezüstjével, egyeb ásványi kincseivel, terményeivel érdemelte ki nevét, hanem gyógyforrásaival is. A Gyergyói Havasokba, ősfenyvesek, bájos rétek és csobogó patakok között fekszik Borszék. A székelyföld természeti ritkaságai közé tartozik, mert roppant vizmedencéi szinültig telve vannak gyöngyöző, buzogó, hatzó szénsavas savanyuvizzel. Ezt az egészségre kitűnő vizet máshol drága pénzért ivásra eladnák, itt fürdenek benne. Kovászna szakadatlanul forrongó szénsavas, konyhasós fürdője a »Pokolsá« is ilyen természetü csoda. Itt gyógyulnak meg a legsulyosabb csuszos betegek. Tasnádfürdő 600 méternél magasabban fekszik a tengerszine fölött az Olt völgyében. A monda szerint, a természet varázsától megejtett ősmagyarok itt mutatták be egykoron áldozataikat a Hadurnak. Erdély gazdag sósfürdőkben is. Bázna, Korond, Marosujvar, Vizakna, Szováta, mind értékes és gyönyörü sósvizfürdők. Némelyik sósvizto olyan tömény sűrüségű, hogy az uszó alig merül el benne. Ezekről a természeti kincsekről ma alig hall a világ. Magyar kézben már régen a világ leghiresebb fürdői lennének, búcsújáró helye lenne minden ország fürdővendégeinek, természetjáróinak, természettudósainak. Ugyanezt mondhatjuk Buziásról, mely a történelmi országnak egyik legszebb, legnevezetesebb köszvény és reumafürdője volt. Itt van Herkulesfürdő, ezer méternél is magasabbra felnyúló fenyőrengetegek, bükkösök és tölgyesek között [illegible]ök.

Egy külföldi tudós járt Magyarországban 1882-ben. Ez a természettudós, [illegible] vesebb, mint 1375 erdélyi ásványviz forrásról ad számot. Egy másik Máramarosban 234, egy harmadik pedig Sáros megyében 134 ilyen forrást nevez meg.

Reméljük elérkezett az ideje annak, hogy ismét a magyar nemzetet szolgálják egészséget őrző, testetlelket gyógyitó, ifjitó hatalmukkal.

603 bank, illetve pénzintézet dolgozott a mai Erdélyben kb. 400 millió korona tőkével. Ezeket mind elvették, elvették, bezárták az iskolák nagyrészét, kiszórták a magya-

TÉGLAGYÁR

40.000 darab táglára körkemence, kétszobás és egyszobás lakóház, 10.000 öl területen kitűnő földanyag, minden szükséges épületekkel, teherrel

eladó.

Jóforgalmú

korcsma,

mely egyedülálló a községben, 1940. évi szeptember hó 1-ére

bérbeadó.

Cím: a lap kiadóhivatalában megtudható.

Tanoncul

középiskolát végzett, jobb családból való fiut felvesz lapunk könyvnyomdája

Üzletnyitás!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy **CELLDÖMÖLKÖN Battyhányi-utca 9. szám** alatt, Koczor-féle házban

mészáros és hentes

üzletet nyitottam. Szíves pártfogását kérem a n. é. közönségnek maradtam teljes tisztelettel:

Milkovics Jenő

mészáros és hentes.

rokat a hivatalokból, még a nyugdíjtól is elütötték a magyarokat. Ez még nem volt elég, betetőzték azzal, hogy kiirtásra szántak a magyarokat, Szent Bertalan éjszakáról beszélgettek az utóbbi időben és ha a magyar kormány fel nem lépett volna az ismert erélyel, a beigért kiirtást okvetlen megkezdték volna.

A bukaresti Universul csak néhány nappal ezelőtt erősen kirohant amiatt, hogy visszaköveteljük Erdélyt. Azt mondja az Univerzul, hogy maguk a magyarok is elismerték, hogy Erdély lakosságának nagytöbbsége román. Magyarország soha sem vonta kétségbe, hogy Erdély területen a román nép többségben van, bar nagytöbbségről nem lehet szó, hiszen az összlakosságnak csak 55 százaléka esik az ő javukra, a saját maguk által megtartott népszámlálási adatok szerint Mi nem kutatjuk, hogy ez az 55 % os többség hogyan jött létre, aki ismeri a román ferditéseket, meg van a véleménye erről a többségről is.

A dákóromán elméletet, mint komolytalant már régen visszautasította a történelem, megállapitást nyert, hogy a mai oláh nép nem származott a vitéz ókori dákoktól. A román és a római két külön fogalom. De még ha el is fogadnók bizonyos határig a köztük lévő rokonságot, sem rómaira, sem románra a mai Erdély területén nem lehet bukkanni azóta, hogy Dácia, mint római tartomány 251-ben megszünt, egészen 1220 ig. Ezer esztendeig nem tudott semmiféle forrás és kutfő arról, hogy az egykori Dáciában a mai Erdélyben nyoma lett volna akár rómaiaknak, akár pedig románnak. Legelőször II. Endre király 1222 ben kiadott Diploma Andreanumban tesz említést róluk. Az okirat csupán a Bodza folyó közti keskeny sávon és a vöröstoronyi szorosban említi őket.

Rogériusz olasz származású nagyváradi kanonok 1241—42 ben a tatárjárás idején keresztül-kasul járta Erdélyt, »Siralmas Krónikájában« mindenről és mindenféle népekről pontosan beszámolt, csak épen rómaiakról, vagy románokról nem beszélt. Épen a tatárjárás [illegible] lopont Erdély néprajzi fejlődésében. Az ország megfogyatkozott lakosságának pótlására a magyar királyok kezdték elősegíteni az erdélyi románok bevándorlását, ami ettől kezdve évszázadokon keresztül folytatódott.

1265 ben jelennek meg az Olt-tól északra, 1326-ban már Biharban is feltünnek. Máramarosban a XIII. század végén huzódnak fel a szerbiai Ibar folyó mellékéről. A mohácsi vész idején már Erdély lakosságának negyedrésze román illetve oláh. A XVI. és XVII-ik században még nagyobb tömegekben özönlenek hoz- [illegible] ide menekülnek az olá[illegible] a [illegible]ök sarcai és súlyos adóterhei elől. Az 1666. évi fogarasi országgyülés [illegible] a Kárpátokon túlról bejött és Tövis környékén letelepült románoknak, hogy az utasokat vendégül fogadják, mivel őket is vendégül fogadta az ország. Igy történt, hogy a XVII. század végén Erdély 500 ezer főnyi lakosságának már a fele román.

A vajdaságok u. n. fanarióta korszakáról a görög és más idegen urak zsarnokságáról maga Aricesku irja, hogy a fanarióták falánksága kényszeríti a parasztot, hogy vagy az erdőbe vonuljon, vagy pedig tömegesen vándoroljon ki a Kárpátokon túlra, vagyis Magyarországba. A beözönlés utolsó nagy hulláma a török hódoltság megszünése után volt, amikor az elnéptelenedett Bánságba ugy tódultak a románok, hogy a bécsi császári udvar már óvintézkedéseket tett ellenük.

A magyar faj tatárral, törökkel szemben védte magát, védte Európát. E történelmi hivatása rettenetes véráldozatokat követelt tőle, állandó élet-halálharcában elnéptelenedett az ország. A Kárpátokon tulról pedig jöttek kizsákmányolt és menedéket kereső hontalan bujdosók, akik bebocsátásért könyörögtek. A magyar nép nagylelkü vendégszeretetével uj otthont adott határain belül e jövevényeknek, megadta nekik az állampolgárságot, megadta ugyanazokat a jogokat, mint aminőket a magyarok élveztek, nyujtott számukra társadalmi felemelkedést, boldogulást, előmenetelt, kulturát, idővel egyre gyarapodó hatalmat és szerepet.

Nem csoda, ha most az Universul 55 százalékos többségről beszél, hivalkodik Erdélyben. Ez azonban nem az ő büszkeségük, nekünk van jogunk, hogy öntudattal állapitsuk meg, milyen nagylelkü, milyen vendegszerető és mennyire adakozó volt a magyarság, amelynek határai között így fejlődhetet és izmosodhatott az idegen jövevény népfaj.

Viszont ha ezekután Bukarest még román jogokról beszél és úgy emlegeti a tőlünk elrabolt ezeréves Erdélyt, mint olyan területet, amelyhez joga van, sőt történelmi joga van, csak azt válaszolhatjuk, hogy a történelem és a történelmet formáló erők hatalmasabbak minden politikai cselszövésnél és erőszakosan megvont határoknál. A történelem pedig kőnyörtelenül szolgáltat igazságot,

Az igazság napjának hajnalán ü- [illegible] és ne lázadjon az igazság és az ezeréves magyar jogok érvényesülésének láttán.

Csoknyay József.

UJTELEPEN adómentes
rolettás ablakokkal, [illegible] kölcsönnel terhelt 2×1 **lakásos**
jólépített, délifekvésü, verandás, kertes
ház eladó.

Aki kézirását beküldi

Zsombök Zoltán irónak, érdekes grafológiai kidolgozást kap önmagáról, jelleméről, tehetségéről, vagy másról, akinek a kézirását beküldi.

Utbaigazítást nyer terveire, ötleterre és tanácsot kap lelki és üzleti [illegible] Részletes levélben fejti ki mindenkinek [illegible] a megoldások módjait olyan ügyekre, tervekre, ötletekre és kérdésekre, melyek természetesek és emberileg elérhetők.

A rádióból is ismert iró tanácsainak azonnal hasznát veheti. Egy ilyen grafológiai kidolgozás a modern irásfejtés tudományos eredménye és elveti a babonák korából megmaradt jövendölés frazisait.

A válasz dijját Ön szabja meg; tetszésszerinti összeg postabélyegekben és cimzett bélyeges válaszboriték melléklendő.

Cim: Zsombok Zoltán, Budapest, 62. Postafiók 46.

HIREK

Köszönetnyilvánítás a kemenesaljai ev. egyházmegyének

Mint a multheti számunkban is közöltük, a kemenesaljai ev. egyházmegye Péter és Pál napján Mersevátón tartott közgyülése Koltai Vidos Dániel egyházmegyei felügyelő javaslatára táviratban fejezte ki mély részvétét vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzónak a leánya elhunyta alkalmából. A táviratra az egyházmegye vezetősége a következő választ kapta a kabinetiroda utján:

3900/1940.

A Kormányzó Ur Ő Fő[illegible]méltósága a leánya elhunyta alkalmából a Kemenesaljai Evangélikus Egyházmegye közgyülése nevében kifejezett jóleső részvétért őszinte köszönetét nyilvánitani méltóztatik.

Budapest, 1940 július hó 3-án.

AMBRÓZY államtitkár
a kabinet főnökhelyettese

Uj osztálymérnök Celldömölkön. Az üzletvezetőség Tóth Béla celldömölki osztálymérnök távozásával Bártfai Miklós mérnököt nevezte ki az osztálymérnökség vezetőjévé.

Lux máv. igazgató Celldömölkön Lux máv. igazgató, kormanyfőtanácsos több más máv. igazgató kiséretében csütörtökön délután Budapestről sinautón Székesfehérváron át Celldömölkre érkezett, ahol hivatalos latogatást tett az állomásfőnökségen és a fűtőháznál. Lux igazgató kiséretével pénteken reggel sinautón Tapolca felé utazott.

Cim és jellegadományozás. A kormányzó a pénzügyminiszter előterjesztésére Simon József volt celldömölki lakosnak, aki jelenleg Szegeden állampénztári főtanacsos, az állampénztári igazgatói cimet és jelleget adományozta.

Vasuti áthelyezések. A szombathelyi üzletvezetőség Tóth Béla celldömölki osztálymérnököt Szombat[illegible] át. — Horvath Ferenc segédtiszti [illegible] Bobára lett áthelyezve.

Pénzügyőri áthelyezések. Győri [illegible] Celldömölkről Budapestre a központi vamhivatalhoz, Kertész Miklós II. o. vigyázót Budapestről a celldömölki pénzügyőri szakaszhoz helyezték.

Ongyilkos legény. Kozma Béla 28 éves kemenesszentpéteri legény csütörtökön a Rábatöltés oldalán egy 12 es flóberttel szívenlőtte magát. Nyomban meghalt. A flobert ravaszára zsineget kötött, abba akasztotta bele lábát és ugy sütötte el a fegyvert. Bucsulevelet hagyott hátra, amelyben azt irja, hogy azért vált meg az életétől, mert édesapjával állandó viszalyban volt.

Anyarozsot,
kőrisbogarat és minden más
gyógynövényt
a legmagasabb napiáron
vásárol
DR. MIKLÓS
gyógynövény nagykereskedés
BUDAPEST
V., Vilmos császár ut 6. Tel: 380-577.

Elhunyt vasutas. Béressy Sándor nyug. máv. segédtiszt szerdán ete 7 órakor 64 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Pénteken délután 4 órakor temették a temető kápolnájából nagy részvét mellett. Hat gyermeke, három menye, három unokaja és kiterjedt rokonsága gyászolja.

Cserkész-táborozás. A celldömölki Kapisztrán cserkészcsapat már közel két hete a zalamegyei Szentantalfán táboroz. A fiúk a hír szerint a legjobb kondicióban vannak. A cserkészek hétfőn érkeznek vissza nyári nagytáborozásukról.

Halálozás. Horváth Ilona, Pozsonyi Pál celldömölki máv. altiszt hitvese július 5-én 45 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Vasárnap délután 4 órakor temették a temető kápolnájából nagy részvét mellett. Férje, két gyermeke és kiterjedt rokonsága gyászolja.

Járásunk közegészségügye az elmult hónapban általában kedvezőnek mondható. Bárányhimlő fellépett Celldömölkön, Nagysimonyiban. Roncsoló toroklob Kemeneshőgyészen. Járványos agy és gerincvelőhártyalob Dukan. Nyilt gümőkór Celldömölk, Magyargencs, Vönöck és Kemenesmagasiban.

Nyári Utitárs. A nyár hónapjaiban valósággal szállóige az olvasóközönség körében az a könyvsorozat, amelyet Nyári Utitars címmel ad ki a Palladis. A Nyári Utitárs a tiszta irodalom válogatott gyöngyeit hozza, amelyek a legkényesebb igényeket is kielégitik, de vonzó és érdekfeszítő tartalmukkal a legszélesebb köröket is meghódítják. Most került könyvpiacra a sorozatban Clarissa F. Cusman regénye, a »Lelkek harca«, amely izgalmas történet keretében a lélek mélységeit tárja fel és Etsu Inagaki Szugimoto »A szamurájok lanya« címü bűvös szinekkel megirt exotikus regénye, amelyet július közepén Pearl Buck »Az édes anyaföld« Nobel díjas szerzőjének »Sárga emberek« címü kötete követ, hogy a sorozatot Gwen Bristow lángoló romantikától fűtött regénye, a »Forró [illegible] Ezek az értékes, [illegible] aminők [illegible] kaphatók, most 1·45 pengőért kerü[illegible]

Eladó ingatlanok.

Celldömölk nagyközségben és vidéken 1, 2, 3 szobás, kertes, bérbeadásra is jövedelmes családiházak, kisebb nagyobb főútvonalakon fekvő, nagyhozamú, bérházak, üzletházak, gazdálkodóházak. — Az ingatlanok részben újak, adómentesek, könnyű szerrel kifizethetők, terhek átvehetők. FAKSz kölcsönös újtelepi házak.

Kisebb-nagyobb birtokok, földbérletek, szőlők, gyümölcsösök, házhelyek jutányosan megkönnyített fizetéssel vehetők. Tessék bizalommal hozzám fordulni.

Csoknyay József
ny. Máv. műszaki tisztviselő.

Az egész és osztatlan Erdélyhez csak nekünk van jogunk és senki másnak!

VI.

A románok egyszóra, egyetlen puskalövés nélkül kiürítették Beszarábiát, ott ma már az orosz az úr. Ha ez megtörténhetett, mennyire jogosabb nekünk Erdély birása. Kétmillió ötszázezer magyar lakik Erdélyben, ezeréves története köt össze bennünket, ők a mi véreinkből valók, soha semmiféle erőszak, megalázás, jogfosztás, szenvedés nem alkalmas arra, hogy az erdélyi magyarságból kiverjék az együvé tartozás szent érzését. Nekünk magyaroknak sokkalta több jogunk van Erdélyhez, mint az oroszoknak Besszarabiához, vagy Bukovinához. Minket ezer esztendő megszakadás nélküli láncolata köt Erdélyhez, viszont Beszarábia birtoklása az oroszok által csak időleges volt. Beszarábia hol orosz, hol török, hol meg román birtok volt. Így volt Bukovina is, mégis annyi különbséggel, hogy az a világháború előtt sohasem volt román birtok. Mi magyarok a jóban, roszban megért, eltöltött ezer esztendő megszámlálhatatlan sok dicső és nehéz napjain keresztül megtartottuk Erdély hegyeit, völgyeit, minden kultur alkotás ami ma Erdélyben van és ami maradandó, ami Európa délkeletén a keresztény kultura és civilizació örökkévalóságát hirdeti, az kivétel nélkül a mi magyar munkánk volt, magyar maradt az üldözöttség dacára és magyar lesz örök időkig, mert más nem is lehet. Akkora igazságtalanság nem volt soha a földön, mint Erdély odaitélése egy félvad barbár népnek, amely nép alkotásban, műveltségben Europa legutolsó népe és amely nép felemelkedni az általuk elnyomott magyar milliók lelki finomságaig nem tud soha. Mert amely népet csupán a bosszúvágy vezet, az soha sem tud felemelkedni, nem képes soha alkotni, az csak rombolni tud, lerombolja azt, amit mások épitettek.

Nekünk magyaroknak nem hogy csak Erdélyhez van kizárólagos, ezer felépített jogunk, hanem arról is beszélni kell, hogy Románia magvához, Moldvához is van némi közünk. És mi magyarok, ha véletlen megszálhnánk Moldvát, joggal hivatkozhatnánk arra, hogy az a multban többizben tartozott Magyarországhoz, tehát kimutathatjuk, hogy ősi jogon van közünk hozzá, nem úgy, mint a románoknak Erdélyhez.

Ott kezdjük, hogy amikor a magyarok még vándoruton jártak és [illegible] Moldva és Beszarábia volt egyik pihenő helyük, ahol több évtizeden keresztül tartózkodtak. Moldva ma is fele van magyarral, Románia ebben a részében élő magyar [illegible] tömbje a moldvai csángó település.

Multjukról nincs irott emlék, de hogy magyarok voltak és azok lesznek az bizonyos. Már II Endre árpádházi magyar király idejében ott éltek ahol ma, ahol őseink a Kárpátok medencéjébe való beköltözésük előtt szállást vertek. Történelmünk mondja, hogy II. Endre királyunk az ottani magyarság megerősítésére magyar hazából magyarokat telepitet: hozzájuk azzal a szándékkal, hogy magyar maradjon az egykori haza. Később vándorutjukon járó kunok keveredtek hozzájuk. Hogy ennek a ma román területnek a magyarok és kunok voltak az őslakói két híres román tudós Arnau és Jorga is elismerik, mert el kell ismerniök. A moldvai községnevek között ma is igen sok a magyar hangzású, magyar eredetű, bár a román hatóságok évszázadok óta igyekeztek eltüntetni a magyar helyneveket, igyekeztek meghamisitani az ott lakó magyarok neveit is. Bármennyire is igyekeztek kiirtani a magyar vonatkozásokat, régi oklevelekből nem tudták kitörölni, eltüntetni s ez okozza nekik a legtöbb gondot, mikor ezt a területet is úgy igyekeztek feltüntetni, hogy itt ők voltak az őslakók, hogy a dákoromán multnak itt is vannak gyökerei.

Jóforgalmú

korcsma,

mely egyedülálló a községben, 1940. évi szeptember hó 1-ére

bérbeadó.

Cím: a lap kiadóhivatalában megtudható.

Moldva történetét ha olvassuk, tudjuk meg, hogy Moldva önállósága csak a XIV. században alakult ki, az ország ezidőben is a magyar Anjouk fennhatósága alatt áll, hivatalos nyelve a magyar mellett a kisorosz, tehát rutén volt. Moldva körül megindult a birási harc, később lengyel, azután török fennhatóság alá került. 1700 körül Oroszország birja azon a cimen, hogy ott a kisoroszok vannak többségben. 1468-ban Mátyás király fennhatóságát ismerte el a moldvai vajda, 1475-ben magyarok, székelyek [illegible] gyar vér is folyt bőven, viszont Erdélyért egyetlen csöppnyi román vér nem folyt ki, ha csak akkor nem, mik[illegible] a világhábor[illegible] kodtak és véres fejjel menekültek ki.

A XVI. századig a magyarokat magyar papok gondozták, ők tartották meg magyarnak a magyart. [illegible] kor a románok a magyar papokat, mint izgatókat kiüldözték és akkor kezdődött meg a magyarság pusztítása, oláhositasa tűzzel vassal. Hátramaradt okmányok bizonyítják, hogy az üldözés megkezdésétől kétszaz év mulva is magyar volt Moldva lakosságának fele. 1831-ből származó okiratokban még mindig magyarul irták a helynevek többségét.

Itt él még a mai napig is több mint 100—150 ezer magyar, magyar papjuk, magyar iskolajuk nincsen. Istennek különös csodája, hogy az üldözések dacára még mindig van ott magyar, mégpedig szép számmal.

Erdély elszakítása után az erdélyi magyarnak nem volt más utja, Bukarest, vagy más regátbeli város. Főként Bukarest, ahol a legujabb megállapítások szerint 80—100 ezer a számuk, természetesen mind alárendelt munkát végzők. Belőlük kerül ki az oláh kocsis, az oláh szolgáló, szóval a legutolsó osztály. Persze arról szó sem lehet, hogy magyarul mégcsak beszélhessenek nyilvanos helyen, így azután minden nap kevesebb lesz a számuk, fogy a magyar, mert nem is lehet mást gondolni. Iskola, templomról még csak nem is álmodhatnak.

Elérkezett az idő, amikor meg kell menteni a magyarságot, százezreket kell kimenteni a züllésből, az elnyomatásból!

Erdély 103.093 km² területét a rajta lakó 5 257 467 lakossal vesztettük el, veszteségeink között a legfájóbb seb a magyarság testén. Husz keserves esztendőn keresztül kellett néznünk, hogyan garázdálkodnak ott a magyarral, hogyan teszik tönkre azokat az értékeinket, melyeket ezer esztendő nehéz, vérrel áztatott szenvedések árán ott létesítettünk. Néznünk kellett, hogyan forgatják ki vagyonából, nyelvéből, jogaiból a magyart, hogyan irtották ki ott a magyar iskolákat, kulturintézményeinket, hogy vették el és osztogatták ki ott a magyar birtokokat az oláh telepeseknek, hogyan kinozták meg ottmaradt iparosainkat, kereskedőinket még azért is, ha cégtáblájukat magyar nyelven irták ki. Erdély ércben, ásványokban, gyógyfürdőkben, gabonában, fában, élelmiszerben és kulturált lakosságban olyan gazdag, hogy Európában nincsen párja. És ezt a kulturalt országot, népet hozzácsatolták, hozzáláncolták Europa legműveletlenebb népéhez. Ez magába véve is bűnhalmazat volt a románok barátaitól. Erdély mezőgazdaságában magyar statisztika szerint 34 millió q szemes gabona, kukorica és burgonya termett évenként. A must termés 600 ezer hektóliter volt. Erdély 2,100.000 darab szarvasmarhával, 680 ezer sertéssel, 510 ezer lóval, 3 millió 500 ezer birkával került az oláhok kezére. A békeszerződési okmányok szerint 1.530.000 kath. tölgy 3,438.000 bükk, 1,625.000 kath. fenyőerdő terület sértetlenül ment oláh kézbe. Bánya vidékei nagy értéket képviselnek, minden megtalálható ott, ami egy országnak szükséges, sőt pontosabb feltárás esetében kivitele is volna. Erdélyt nem hiába mondják kincsesországnak, ott valóban minden kincs, kezdve a kőtől, végezve az aranynál, bőven van jelen. Nagymagyarországban kb. 210 millió korona volt a bányatermés, ebből 85 millió Erdélyre esett. Erdély sótermése kb. 2 millió q, arany és ezüst, réz és ólomércből 85 millió p, horganyércből, egyébb hasonló ércekből 2·5 millió q, vasércből 3 millió, feketeszénből 3 millió, barnaszénből 20 millió métermázsát bányásztak ki évenként. Ezt a rengeteg ásványi kincset és az itt fel sem sorolható más mindent oroztak el tőlünk a románok.

Tanoncul

[illegible]özépiskolát végzett, jó családból való fiút felvesz

lapunk [illegible]

De a kincses Erdély nem csak aranyával, ezüstjével, egyéb ásványi kincseivel, terményeivel érdemelte ki nevét, hanem gyógyforrásaival is. A Gyergyói Havasokba, ősfenyvesek, bájos rétek és csobogó patakok között fekszik Borszék. A székelyföld természeti ritkaságai közé tartozik, mert roppant vizmedencéi szinültig telve vannak gyöngyöző, buzogó, hatzó szénsavas savanyuvizzel. Ezt az egészségre kitünő vizet máshol drága pénzért ivásra eladnák, itt fürdenek benne. Kovászna szakadatlanul forrongó szénsavas, konyhasós fürdője a »Pokolsár« is ilyen természetü csoda. Itt gyógyulnak meg a legsulyosabb csuszos betegek. Tasnádfürdő 600 méternél magasabban fekszik a tengerszine fölött az Olt völgyében. A monda szerint, a természet varázsától megejtett ősmagyarok itt mutatták be egykoron áldozataikat a Hadurnak. Erdély gazdag sósfürdőkben is. Bázna, Korond, Marosujvár, Vizakna, Szováta, mind értékes és gyönyörü sósvízfürdők. Némelyik sósvizű olyan tömény sürüségü, hogy az uszó alig merül el benne. Ezekről a természeti kincsekről ma alig hall a világ. Magyar kézben már régen a világ leghiresebb fürdői lennének, búcsújáró helye lenne minden ország fürdővendégeinek, természetjáróinak, természettudósainak. Ugyanezt mondhatjuk Buziásról, mely a történelmi országnak egyik legszebb, legnevezetesebb köszvény és reumafürdője volt. Itt van Herkulesfürdő, ezer méternél is magasabbra felnyúló fenyőrengetegek, bükkösök és tölgye[illegible]

Egy külföldi tudós járt Magyarországban 1882-ben. Ez a természettudós, természetimádó barátunk be[illegible] egész Erdélyt és nem kevesebb, mint 1375 erdélyi ásványviz forrásról ad számot. Egy másik Máramarosban 234, egy harmadik pedig Sáros megyében 134 ilyen forrást nevez meg.

Reméljük elérkezett az ideje annak, hogy ismét a magyar nemzetet szolgálják egészséget őrző, testet-lelket gyógyitó, ifjitó hatalmukkal.

603 bank, illetve pénzintézet dolgozott a mai Erdélyben kb. 400 millió korona tőkével. Ezeket mind elvették, elvették, bezárták az iskolák nagyrészét kiszorták a magya-

TÉGLAGYÁR

40.000 darab téglára körkemence, kétszobás és egyszobás lakóház, 10.000 öl területen kitünő földanyag, minden szükséges épületekkel, teherrel

eladó.

rokat a hivatalokból, még a nyugdíjtól is elütötték a magyarokat. Ez még nem volt elég, betetőzték azzal, hogy kiirtásra szántak a magyarokat, Szent Bertalan éjszakáról beszélgettek az utóbbi időben és ha a magyar kormány fel nem lépett volna az ismert eréllyel, a beigért kiirtást okvetlen megkezdték volna.

A bukaresti Universul csak néhány nappal ezelőtt erősen kirohant amiatt, hogy visszaköveteljük Erdélyt. Azt mondja az Universul, hogy maguk a magyarok is elismerték, hogy Erdély lakosságának nagytöbbsége román. Magyarország soha sem vonta kétségbe, hogy Erdély területén a román nép többségben van, bár nagytöbbségről nem lehet szó, hiszen az összlakosságnak csak 55 százaléka esik az ő javukra, a saját maguk által megtartott népszámlálási adatok szerint. Mi nem kutatjuk, hogy ez az 55 %-os többség hogyan jött létre, aki ismeri a román ferdítéseket, meg van a véleménye erről a többségről is.

A dákóromán elméletet, mint komolytalant már régen visszautasította a történelem, megállapítást nyert, hogy a mai oláh nép nem származott a vitéz ókori dákoktól. A román és a római két külön fogalom. De még ha el is fogadnók bizonyos határig a köztük lévő rokonságot, sem rómaira, sem románra a mai Erdély területén nem lehet bukkanni azóta, hogy Dácia, mint római tartomány 251-ben megszünt, egészen 1220-ig. Ezer esztendeig nem tudott semmiféle forrás és kutfő arról, hogy az egykori Dáciában a mai Erdélyben nyoma lett volna akár rómainak, akár pedig románnak. Legelőször II. Endre király 1222 ben kiadott Diploma Andreanumban tesz említést róluk. Az okirat csupán a Bodza folyó közti keskeny sávon és a vöröstoronyi szorosban említi őket.

Rogerius olasz származású nagyváradi kanonok 1241—42 ben a tatárjárás idején keresztül-kasul járta Erdélyt, »Siralmas Krónikájában« mindenről és mindenféle népekről pontosan beszámolt, csak épen rómaiakról, vagy románokról nem beszélt. Épen a tatárjárás lett a fordulópont Erdély néprajzi fejlődésében. Az ország megfogyatkozott lakosságának pótlására a magyar királyok kezdték elősegíteni az erdélyi románok bevándorlását, ami ettől kezdve évszázadokon keresztül folytatódott.

1265 ben jelennek meg az Olt-tól északra, 1326-ban már Biharban is feltűnnek. Máramarosban a XIII. század végén huzódnak fel a szerbiai Ibar folyó mellékéről. A mohácsi vész idején már Erdély lakosságának negyedrésze román illetve oláh. A XVI. és XVII-ik században még nagyobb tömegekben özönlenek hozzánk, ide menekültek az oláh vajdaságok a török sarcai és sulyos adóterhei elől. Az 1666. évi fogarasi országgyűlés megparancsolja a Kárpátokon túlról bejött és Tövis környékén letelepült románoknak, hogy az utasokat vendégül fogadják, mivel őket is vendégül fogadta az ország. Igy történt, hogy a XVII. század végén Erdély 500 ezer főnyi lakosságának már a fele román.

A vajdaságok u. n. fanarióta korszakáról a görög és más idegen urak zsarnokságáról maga Aricesku irja, hogy a fanarióták falanksága kényszeríti a parasztot, hogy vagy az erdőbe vonuljon, vagy pedig tömegesen vándoroljon ki a Kárpátokon túlra, vagyis Magyarországba. A beözönlés utolsó nagy hulláma a török hódoltság megszünése után volt, amikor az elnéptelenedett Bánságba ugy tódultak a románok, hogy a bécsi császári udvar már óvintézkedéseket tett ellenük.

A magyar faj tatárral, törökkel szemben védte magát, védte Európát. E történelmi hivatása rettenetes véráldozatokat követelt tőle, állandó élet-halálharcában elnéptelenedett az ország. A Kárpátokon tulról pedig jöttek kizsákmányolt és menedéket kereső hontalan bujdosók, akik bebocsátásért könyörögtek. A magyar nép nagylelkü vendégszeretetével uj otthont adott határain belül e jövevényeknek, megadta nekik az állampolgárságot, megadta ugyanazokat a jogokat, mint amiőket a magyarok élveztek, nyujtott számukra társadalmi felemelkedést, boldogulást, előmenetelt, kulturát, idővel egyre gyarapodó hatalmat és szerepet.

Nem csoda, ha most az Universul 55 százalékos többségről beszél, hivalkodik Erdélyben. Ez azonban nem az ő büszkeségük, nekünk van jogunk, hogy öntudattal állapítsuk meg, milyen nagylelkü, milyen vendégszerető és mennyire adakozó volt a magyarság, amelynek határai között így fejlődhetet és izmosodhatott az idegen jövevény népfaj.

Viszont ha ezekután Bukarest még román jogokról beszél és úgy emlegeti a tőlünk elrabolt ezeréves Erdélyt, mint olyan területet, amelyhez joga van, sőt történelmi joga van, csak azt válaszolhatjuk, hogy a történelem és a történelmet formáló erők hatalmasabbak minden politikai cselszövésnél és erőszakosan megvont határoknál. A történelem pedig könyörtelenül szolgáltat igazságot.

Az igazság napjának hajnalán üzenjük Bukarestnek, legyen csendben és ne lázadjon az igazság és az ezeréves magyar jogok érvényesülésének láttán.

Csoknyay József.

UJTELEPEN adómentes
rolettás ablakokkal, FAKS kölcsönnel terhelt 2×1 **lakásos**
jólépített, délifekvésü, verandás, kertes
ház eladó.

Aki kézirását beküldi

Zsombók Zoltán irónak, érdekes grafológiai kidolgozást kap önmagáról, jelleméről, tehetségéről, vagy másról, akinek a kézirását beküldi.

Útbaigazítást nyer terveire, ötleteire és tanácsot kap lelki és üzleti bajaira, problémáira.

Részletes levélben fejti ki mindenkinek lehetőségeit és a megoldások módjait olyan ügyekre, tervekre, ötletekre és kérdésekre, melyek természetesek és emberileg elérhetők.

A rádióból is ismert iró tanácsainak azonnal hasznát veheti. Egy ilyen grafológiai kidolgozás a modern irásfejtés tudományos eredménye és elveti a babonák korából megmaradt jövendölés frázisait.

A válasz díjját Ön szabja meg; tetszésszerinti összeg postabélyegekben és cimzett bélyeges válaszboriték mellékelendő.

Cim: Zsombok Zoltán, Budapest, 62. Postafiók 46.

HIREK

Köszönetnyilvánítás a kemenesaljai ev. egyházmegyének

Mint a multheti számunkban is közöltük, a kemenesaljai ev. egyházmegye Péter és Pál napján Mersevátön tartott közgyűlése Koltai Vidos Dániel egyházmegyei felügyelő javaslatára táviratban fejezte ki mély részvétét vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzónak a leánya elhunyta alkalmából. A táviratra az egyházmegye vezetősége a következő választ kapta a kabinetiroda utján:

3900/1940.

A Kormányzó Ur Ő Főméltósága a leánya elhunyta alkalmából a Kemenesaljai Evangélikus Egyházmegye közgyűlése nevében kifejezett jóleső részvétért őszinte köszönetét nyilvánítani méltóztatik.

Budapest, 1940 július hó 3-án.

AMBRÓZY államtitkár
a kabinet főnökhelyettese

Uj osztálymérnök Celldömölkön. Az üzletvezetőség Tóth Béla celldömölki osztálymérnök távozásával Bártfai Miklós mérnököt nevezte ki az osztálymérnökség vezetőjévé.

Lux máv. igazgató Celldömölkön Lux máv. igazgató, kormányfőtanácsos több más máv. igazgató kiséretében csütörtökön délután Budapestről sinautón Székesfehérváron át Celldömölkre érkezett, ahol hivatalos látogatást tett az állomásfőnökségen és a fűtőháznál. Lux igazgató kiséretével pénteken reggel sinautón Tapolca felé utazott.

Cím és jellegadományozás. A kormányzó a pénzügyminiszter előterjesztésére Simon József volt celldömölki lakosnak, aki jelenleg Szegeden állampénztári főtanácsos, az állampénztári igazgatói címet és jelleget adományozta.

Vasuti áthelyezések. A szombathelyi üzletvezetőség Tóth Béla celldömölki osztálymérnököt Szombathelyre az ü.v. II. osztályába helyezte [illegible] pedig Ostffy [illegible] Bobára lett áthelyezve.

Pénzügyőri áthelyezések. Győri István I. o. pénzügyőri vigyázót Celldömölkről Budapestre a központi vámhivatalhoz, Kertész Miklos II. o. vigyázót Budapestről a celldömölki pénzügyőri szakaszhoz helyezték.

Öngyilkos legény. Kozma Béla 28 éves kemenesszentpéteri legény csütörtökön a Rábatöltés oldalán egy 12 es flóberttel szívenlőtte magát. Nyomban meghalt. A flobert ravaszára zsineget kötött, abba akasztotta bele lábát és ugy sütötte el a fegyvert. Bucsulevelet hagyott hátra, amelyben azt irja, hogy azért vált meg az életétől, mert édesapjával állandó viszalyban volt.

Anyarozsot,
kőrisbogarat és minden más
gyógynövényt
a legmagasabb napiáron
vásárol
DR. MIKLÓS
gyógynövény nagykereskedés
BUDAPEST
V., Vilmos császár ut 6. Tel: 380-577.

Elhunyt vasutas. Béressy Sándor nyug. máv. segédtiszt szerdán este 7 órakor 64 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Pénteken délután 4 órakor temették a temető kápolnájából nagy részvét mellett. Hat gyermeke, három menye, három unokája és kiterjedt rokonsága gyászolja.

Cserkész-táborozás. A celldömölki Kapisztrán cserkészcsapat már közel két hete a zalamegyei Szentantalfán táboroz. A fiúk a hír szerint a legjobb kondicióban vannak. A cserkészek hétfőn érkeznek vissza nyári nagytáborozásukról.

Halálozás. Horváth Ilona, Pozsonyi Pál celldömölki máv. altiszt hitvese július 5-én 45 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Vasárnap délután 4 órakor temették a temető kápolnájából nagy részvét mellett. Férje, két gyermeke és kiterjedt rokonsága gyászolja.

Járásunk közegészségügye az elmult hónapban általában kedvezőnek mondható. Bárányhimlő fellépett Celldömölkön, Nagysimonyiban. Roncsoló toroklob Kemeneshőgyészen. Járványos agy és gerincvelőhártyalob Dukán. Nyilt gümőkor Celldömölk, Magyargencs, Vönöck és Kemenesmagasiban.

Nyári Utitárs. A nyár hónapjaiban valósággal szállóige az olvasóközönség körében az a könyvsorozat, amelyet Nyári Utitárs címmel ad ki a Palladis. A Nyári Utitárs a tiszta irodalom válogatott gyöngyeit hozza, amelyek a legkényesebb igényeket is kielégítik, de vonzó és érdekfeszítő tartalmukkal a legszélesebb köröket is meghódítják. Most került könyvpiacra a sorozatban Clarissa F. Cusman regénye, a »Lelkek harca«, amely izgalmas történet keretében a lélek mélységeit tárja fel és Etsu Inagaki Szugimoto »A szamurájok lánya« című bűvös szinekkel megirt exotikus regénye, amelyet július közepén Pearl Buck »Az édes anyaföld« Nobel díjas szerzőjének »Sárga emberek« című kötete követ, hogy a sorozatot Gwen Bristow lángoló romantikától fűtött regénye, a »Forró nyár« zárja le. Ezek az értékes, nagy terjedelmű kötetek, aminők [illegible] kaphatók, most 1 45 pengőért kerülnek forgalomba.

Eladó ingatlanok.

Celldömölk nagyközségben és vidéken 1, 2, 3 szobás, kertes, bérbeadásra is jövedelmes családiházak, kisebb nagyobb főútvonalakon fekvő, nagyhozamú, bérházak, üzletházak, gazdálkodóházak. — Az ingatlanok részben újak, adómentesek, könnyűszerrel kifizethetők, terhek átvehetők. FAKSz kölcsönös újtelepi házak.

Kisebb-nagyobb birtokok, földbérletek, szőlők, gyümölcsösök, házhelyek jutányosan megkönnyített fizetéssel vehetők. Tessék bizalommal hozzámfordulni.

Csoknyay József
ny. Máv. műszaki tisztviselő.

A Felsődunántuli Mezőgazdasági Kamara jelenti a következőket:

Árvízkárok bejelentése adóelengedés szempontjából. A Pü. Min. rendelete szerint a rendkívüli helyzetre való tekintettel az olyan árvízkár-bejelentéseket is rendes időben beadottaknak kell tekinteni, melyeket az árvíz megszünését követő 8 napon belül jelentenek be. Az árvíz megszünését a Községi Előljáróság állapítja meg és azt teszi közhírré.

—

A gyümölcsvásárok elmaradnak. Mivel Fejérmegyében az idei kajszibaracktermés — sajnos — jelentéktelen, ezért a gazdakamara által tervezett gyümölcsvásárok nem lesznek megtartva.

—

Vármegyei Állattenyésztő Egyesületek megalakítása. Az Országos Törzskönyvelő Bizottság most lefolyt budapesti ülése magáévá tette a vasmegyei ötös bizottság javaslatát a vármegyei állattenyésztő egyesületek alapszabálytervezetére nézve. — A tervezetek kidolgozásában a Kamara is hathatósan közreműködött.

—

Államkedvezményes tehén és üsző vásárlás. Az Alföld és Felvidék részére 2200 darab tehenet és hasas üszőt vásárol a földmővelésügyi kormány főleg dunántúli gazdáktól. A vásárló bizottság már megkezdte munkáját Felsődunántúlon is. Érdeklődők forduljanak a Felsődunántúli Szarvasmarhatenyésztő Egyesületek Szövetségéhez, vagy Gazdakamara, Szombathely címre.

—

Anyaszénát, zabot, búza és rozsszalmát keres a honvédség, — közvetlenül a termelőktől (uradalmak-, bérgazdaságok-, kis- és törpebirtokosoktól) való megvásárlásra. Címek: Honvédélelmező raktár Szombathely, — Székesfehérvár, — Sopron, — Hajmáskér — és Nagykanizsa. Bővebb adatokat az eladni szándékozó gazdák a fenti Honvédélelmező raktáraktól kérjenek.

—

Július 20-ig lehet pályázni a háromhónapos tejgazdasági ellenőri tanfolyamra, Keszthelyre, mely augusztus 1-én kezdődik 18—35 év közötti érettségis egyének, okl. gazdák, okl. mezőgazdák, vagy tejipari és mezőgazdasági szakiskolát végzettek részére. Érdeklődők forduljanak: Gazdasági Akadémia Keszthely címre a részletes pályázati feltételek megküldéséért.

—

A vasárnapi munkaszünetet a rendkívüli viszonyokra való tekintettel a földmővelésügyi miniszter július hónapra felfüggesztette.

—

A nyers marhabőr áraknál az Árellenőrzés Országos Kormánybiztosa további 10 fillér kilónkénti áremelést engedélyezett a már régebben maximált árhoz.

—

40 pengős minimális ár mellett kötik az új repcetermelési szerződéseket. Nemesített vetőmagot kedvezményes áron és az új termés elszámolásáig hitelezve kapnak a repcetermelők. Ha a 40 pengős minimális árat 1941-ben hivatalosan felemelnék, a felár különbözetet a »Futura« Rt. a termelőnek megtéríti. — Az olajos magvak termelésének a kiterjesztése fontos magyar érdek!

—

Egy vagonnál nagyobb tűzifa készletet a június 30-iki állapot szerint mindenkinek be kellett jelenteni július 8-ig bezárólag!

—

Július 31-ig lehet hizott, nyirott, vágott juhot exportálni Németországba. Bejelentő ürlapokat a Magyar Állat- és Állati Termékek Kiviteli Szövetkezetétől kell sürgősen kérni (Bpest, V. Aulich u. 8. sz.) 3 évesnél idősebb juhok, kosok, szoptatós és hasas juhok nem exportálhatók. Az érkezési súlyhatár legalább 40 kg darabonként és legalább 50 százalékos húskitermelés. Árak: ürüért 90 fillér, anyajuhért 60 fillér élősúly kg-ként. A tiszta vasuti szállítási díjat a gazdának teljes egészében visszatérítik.

—

A kecsketenyésztés fellendítéséért a Felsődunántúli Gazdakamara javaslatot terjesztett a földmővelésügyi kormány elé, melyet 3 pontban foglalhatunk össze. 1. A köztenyésztésre érvényes törvényes intézkedések (állattenyésztési törvények, szabályrendeletek) a kecskeállományra is kiterjesztendők. 2. Állíttassék fel valamelyik állami gazdaságban tenyészállatimport utján egy kecsketörzsnyáj. 3. Az így létesült állami kecsketörzsnyáj az arra érdemes és rászoruló közületeket, magántenyésztőket lássa el megfelelő tenyészanyaggal.

—

A mezőgazdasági munkások bevonulásával kapcsolatban kivételes kormányrendelet jelent meg. Ha egy leszerződött munkásnak kell bevonulni, akkor joga van maga helyett megbizható és munkaképes helyettesét kijelölni 48 órával az aratás megkezdése előtt. Ha az eredetileg szerződött munkás aratásra, hordásra, cséplésre visszatér, a helyettes is helyén maradhat. Ha a közösen szerződött munkáscsapat a bevonult helyett is elvégzi a munkát, akkor a bevonult csak a fele munkabért kapja meg, a másik fele azoké, akik helyette dolgoztak. Ezért a munkaadó felelős! A munkaadó, ha közerővel pótolja bevonult munkásait, — az elért megtakarítást köteles a bevonultaknak kiadni! Közerővel való aratás esetén a munkaadó kh-ként 30 kg gabonát köteles csépelt, átrostált állapotban kiadni a közerővel learatott terményből. — Aratógéppel való learatás esetén a bevonult munkásnak az aratórész 40 százaléka kiszolgáltatandó. Vita esetén a főszolgabíró vagy polgármester dönt 1. fokon.

—

Bevonult mezőgazdasági cseléd fegyvergyakorlata alatt elbocsátani nem lehet. A családtalan cseléd megkapja konvenciós földjét. Ha van egy eltartottja: a konvenciós földön kívül megmarad a lakása és tüzelője, állattartása, tejjárandósága. — Betegellátás jár. Gabona és pénz nem jár. A bevonult családja — ugyanis mint tudjuk — a kincstártól kap segélyt — mégpedig a családtagok számától függően.

Cséplési mázsakönyvek HORVÁTH BÉLA

könyv- papírkereskedésében szerezhetők be legelőnyösebben

A német és az olasz győzelem titkai. Heteken keresztül ámulva néste a világ azt az egész világtörténelemben páratlan iramot, amellyel a német és az olasz hadsereg szinte órák alatt elintézett olyan hadi [illegible] évszázad előtt még éveken keresztül véreztek az embermilliók. Egy alapjaiban uj hadviseléssel állunk szemközt, amelynek rejtelmeiről apránként hull le a fátyol: mik voltak azok a »titokzatos« fegyverek, amelyeknek a tengelyhatalmak diadalait köszönhetik. Ezekről az uj fegyverekről számol be rendkivül érdekfeszítő képek kapcsán Tolnai Világlapja legujabb számában. Tömegnyi tudományos népszerüsitő cikk, finomveretü novellák a mai magyar irodalom legjobb nevü iróitól, gazdag rejtvényrovat s főként az aktuális és eredeti képfelvételek és térképek kincsesbányája okozza Tolnai Világlapja páratlan népszerüségét. Egy szám ára 40 fillér.

Az 5 ezer lakosu Sümeg község 8 waggon ócskavasat gyüjtött

Példátlan sikert ért el Sümeg község a vasnapon. A lelkes, alig 5 ezer lelket számláló község egy nap alatt 80.000 kg. ócska fém- és vashulladékot gyüjtött össze. Ez az eredmény igazolja a Fémgyüjtőt, mert kiderült, hogy az ország területén óriási mennyiségű nyersanyag hever felhasználatlanul. Az országos nagytakarítás most olyan mennyiségű nyersanyaghulladékkal támogatja a magyar feldolgozó ipart, amelyre még a legoptimistább szakértők sem számítottak. — A sümegi vasnappal párhuzamosan Zalabér kisközség például 1 waggon hulladékanyagot szolgáltatott be, ami szintén meglepő eredmény. Valóságos nyersanyagbányák nyilnak meg a vidéki falvakban és városokban. Minden dicséretet megérdemelnek a hatóságok is, melyek nagyban hozzájárulnak a sikerhez. Az említett két községben a zalabéri körjegyzőség, Grassanovics Ottó főjegyző, Miklósi Ferenc adóügyi jegyző és Petényi Tibor közigazgatási jegyző fejtettek ki lelkes tevékenységet.

A budapesti vasnapok előkészületei is megtörténtek, azonban kivülálló technikai okok miatt, azoknak megtartását egyelőre el kellett halasztani. A Fémgyüjtő — amint azt jelentettük — július 10-ére tervezte a fővárosi vasnapok megtartását. Az uj időpontról a Fémgyüjtő részint a sajtó, részint a rádió utján tájékoztatni fogja a közönséget.

Megjelelent a repülők lapja

A Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap támogatásával szerkesztett repülésügyi folyóirat, a Magyar Szárnyak júliusi uj száma ismét a szokott bő tartalommal jelent meg. A szépen illusztrált folyóirat vezető helyen emlékezik meg a Kormányzó Ur tiszteletére rendezett légi felvonulásról, majd a szokásos repülőkrónika, gépismertetés, műszaki, ifju repülői és regényrovat mellett érdekes még Bisits Tibor repülőőrnagy beszámolója a nyugati háboruról, Jánosy István főszerkesztő ismertetése az olasz légiflottáról, Sebesics László cikke a nemzetközi hírirodák »vadkacsáiról«, Prugberger főmérnök ismertetése a folyadékhűtéses motorok fejlődéséről. A lap hozza e számaitól kezdve, mint hivatalos lap, a Magyar Aero Szövetség közleményeit is. A nagy terjedelmü lap ára 60 fillér. Mindenütt kapható. Mutatványszámot a kiadóhivatal (Üllői ut 12.) kivánatra díjtalanul küld.

Készült
a könyvnyomtatás feltalálásának
500-adik esztendejében
DINKGREVE NÁNDOR
könyvnyomdájában, Celldömölkön

Magasépítésü pincés, rolettás ablakkal ellátva, kerttel, kettő szobával, uri jó fekvéssel jutányosan **eladó.** **családiház**

Hírdetéseket felveszünk.